

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๒๓๐๑/๑๕๖๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

สำเนาเลขที่การคณะรัฐมนตรี
รับที่ 3852 กษ
วันที่ 8 มี.ค. ๒๕๖๒ เวลา 16.๕๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๖๗๔๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมหารือเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ จำนวน ๙๐ ชุด

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอเรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานหลัก รับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับสำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าวและสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวมแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๓.สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการตามคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้มีการจัดประชุมหารือกับสำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ โดยขอสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการตามข้อสังเกตต่อไป ดังนี้

ข้อสังเกต...

ข้อสังเกตข้อที่ ๑ การกำหนดให้สินค้าเกษตร หรือลักษณะของสินค้าเกษตรใดของผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้านั้น หรือขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับทั้งหมดหรือแต่บางส่วน (ตามร่างมาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๑๕ วรรคสาม) จะต้องพิจารณาเหตุผลความจำเป็นและผลกระทบอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อกำหนดขอบข่ายบังคับให้เหมาะสมและป้องกันผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อยที่ดำเนินการเพื่อการยังชีพหรือการค้าในชุมชนที่ไม่กระทบต่อความปลอดภัยในการนำไปบริโภค โดยจะต้องกำหนดแนวทางป้องกันไว้ในมาตรฐานบังคับเรื่องนั้นๆ หรือในกฎกระทรวงด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนชี้แจงตามข้อสังเกตข้อที่ ๑ ดังนี้

๑. ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยได้มีการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในทุกๆ มิติอย่างรอบด้าน เช่น ก่อนการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรให้เป็นมาตรฐานบังคับในแต่ละเรื่องจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสินค้าเกษตรในเรื่องนั้น โดยละเอียดแล้วว่าควรจะใช้บังคับกับผู้ผลิตในระดับใด เพื่อกำหนดขอบข่ายให้มีความเหมาะสม ทั้งนี้ มาตรฐานบังคับที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดมาแล้ว จำนวน ๖ เรื่อง ไม่มีการบังคับกับเกษตรกรรายย่อยหรือมีลักษณะผลิตเพื่อการยังชีพแต่อย่างใด ประกอบกับผู้ผลิตเพื่อการยังชีพไม่อยู่ในค่านิยามของคำว่า “ผู้ผลิต” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่อยู่ในขอบข่ายตามมาตรฐานบังคับแต่อย่างใด โดยเมื่อจัดทำร่างมาตรฐานแล้วเสร็จจะมีการกำหนดขอบข่ายที่มีความชัดเจนว่า สินค้าเกษตร หรือลักษณะของสินค้าเกษตร หรือขนาดหรือลักษณะของกิจการในลักษณะใด ควรจะอยู่ภายใต้มาตรฐานบังคับ โดยเกษตรกรรายย่อยที่ดำเนินการเพื่อการยังชีพจะถูกยกเว้นไม่อยู่ในขอบข่ายตามมาตรฐานบังคับ และจะมีการระบุข้อความยกเว้นการบังคับไว้ในกฎกระทรวงอยู่แล้ว

๒. ก่อนการกำหนดมาตรฐานบังคับในแต่ละเรื่อง จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิชาการ ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน กลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มผู้ประกอบการเกี่ยวกับสินค้าเกษตรในเรื่องนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มของสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะมีการพิจารณาเหตุผลความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานบังคับในแต่ละเรื่องและมีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนจะดำเนินออกกฎกระทรวงเพื่อประกาศใช้เป็นมาตรฐานบังคับทุกครั้ง เพื่อให้มาตรฐานบังคับในแต่ละเรื่องได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง จึงทำให้สินค้าเกษตรไทย มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๓. สำหรับการพิจารณาผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อเกษตรกรรายย่อยนั้น ปัจจุบันมาตรฐานบังคับจำนวน ๖ เรื่อง ไม่มีผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อย เนื่องจากมาตรฐานบังคับทั้ง ๖ เรื่อง บังคับกับภาคการผลิตขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ สำหรับเกษตรกรรายย่อยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีมาตรการที่จะเข้าไปกำกับดูแลสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัยอยู่แล้ว เช่น การเก็บตัวอย่างสินค้าเกษตรมาตรวจสอบ การส่งเสริมการผลิตให้ได้ตามมาตรฐาน GAP โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการกำหนดแนวทางป้องกันมิให้เกษตรกรรายย่อยได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานบังคับในแต่ละเรื่องโดยการกำหนดวันใช้บังคับที่แตกต่างกัน หากเป็นผู้ผลิตขนาดใหญ่จะมีการกำหนดวันใช้บังคับที่เร็วกว่าผู้ผลิตที่มีขนาดกลางหรือขนาดเล็กกว่าเพื่อให้ผู้ผลิตได้มีการปรับตัวและมีความพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐานบังคับ

๔. สำหรับการป้องกันผลกระทบต่อความปลอดภัยต่อการบริโภคในชุมชนนั้น มาตรฐานบังคับในบางเรื่องถึงแม้จะไม่มีข้อกำหนดให้เกษตรกรรายย่อยต้องขอรับใบอนุญาต หรือไม่ต้องถูกบังคับตามมาตรฐาน แต่ก็จะต้องดำเนินการขอรับรองตามมาตรฐานอื่นเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค เช่น มาตรฐานบังคับเรื่อง GAP ฟาร์มไก่ไข่ ถึงแม้เกษตรกรรายย่อยไม่ถูกบังคับก็ต้องขอการรับรองตามมาตรฐาน ฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม GOOD FARMING MANAGEMENT (GFM) ของกรมปศุสัตว์ เพื่อความปลอดภัยต่อการบริโภคในชุมชน

ข้อสังเกตข้อที่ ๒ การมอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นของรัฐ (ตามร่างมาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติจะต้องทบทวนคู่มือสำหรับประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ เพื่อปรับปรุงให้กระบวนการครอบคลุมถึงการออกใบอนุญาตโดยหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมายด้วย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการแก้ไขปรับปรุงคู่มือสำหรับประชาชนซึ่งจะต้องประชุมหารือร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์

ข้อสังเกตข้อที่ ๓ การจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมอบหมายของสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติให้แก่หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ตามร่างมาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑) ต้องครอบคลุมถึงเรื่องการบูรณาการการดำเนินการและการแลกเปลี่ยนตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตภายใต้ฐานข้อมูลเดียวกัน เช่น ระบบ TAS – License เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานอื่นของรัฐนี้หมายถึงหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานบังคับนั้นๆ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการจัดทำร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการมอบหมายให้หน่วยงานอื่นของรัฐ ออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมถึงเรื่องการบูรณาการการดำเนินการและการแลกเปลี่ยนตรวจสอบ และวิเคราะห์ข้อมูลของหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตภายใต้ฐานข้อมูลเดียวกันระบบ TAS – License แล้ว และอยู่ระหว่างเสนอคณะอนุกรรมการกฎหมายและคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรพิจารณาในลำดับต่อไป

ข้อสังเกตข้อที่ ๔ การยกเว้นใบรับรองให้กับผู้ผลิตที่ได้รับการยกเว้นใบอนุญาต (ตามร่างมาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๒๗ วรรคสี่) ต้องพิจารณาเหตุผลความจำเป็นและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และต้องมีมาตรการกำกับดูแลตรวจสอบให้เกษตรกรที่ได้รับยกเว้นทำตามมาตรฐานบังคับได้ รวมทั้งการยกเว้นนี้จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนชี้แจงตามข้อสังเกตข้อที่ ๔ ดังนี้

๑. ปัจจุบันการกำหนดมาตรฐานบังคับในทุกเรื่อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะมีการศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นตอนการยกเว้นมาตรฐาน การรับฟังความคิดเห็นตามกฎหมาย และการแจ้งเวียนเพื่อขอความเห็นจากประเทศสมาชิก WTO ซึ่งทำให้ได้ทราบความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วนอย่างรอบด้าน ก่อนกำหนดเป็นมาตรฐานบังคับทุกครั้ง

๒. ปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็น และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ผลิตที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขอรับใบอนุญาตและไม่ต้องขอรับใบรับรอง ตามมาตรา ๒๗ วรรคสี่ โดยมีมาตรการกำกับดูแลตรวจสอบให้เกษตรกรที่ได้รับการยกเว้นทำตาม มาตรฐานบังคับแล้ว เช่น มาตรฐานบังคับเรื่อง GAP ฟาร์มไก่ไข่ ถึงแม้เกษตรกรรายย่อยไม่ถูกบังคับก็จะต้อง ขอการรับรองตามมาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม GOOD FARMING MANAGEMENT (GFM) ของกรมปศุสัตว์ ซึ่งเป็นการกำกับดูแลตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยจะทำให้การกำกับดูแลให้เกษตรกรที่ได้รับการยกเว้นใบอนุญาตและใบรับรองมีประสิทธิภาพ และทำให้สินค้าไข่ไก่มีความปลอดภัย

ข้อสังเกตข้อที่ ๕ ก่อนที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะประกาศยกเว้น ให้มีการนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานบังคับจากต่างประเทศที่ไม่มีข้อตกลงหรือ ความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน ให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดำเนินการประเมินมาตรฐาน และระบบการตรวจสอบ และรับรองของประเทศดังกล่าวว่ามีความสามารถทัดเทียมกับประเทศไทย ทั้งนี้ ให้มีการพิจารณากำหนด ระยะเวลาและตั้งเงื่อนไขของการยอมรับเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า ปัจจุบันการประกาศนำเข้าสินค้าเกษตร จากต่างประเทศที่มีมาตรฐานทัดเทียมกับมาตรฐานบังคับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการดำเนินการ ประเมินมาตรฐานและระบบการตรวจสอบรับรองของต่างประเทศว่ามีความทัดเทียมกับประเทศไทยหรือไม่อยู่แล้ว สำหรับการกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขการยอมรับนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการวางแผนไว้ว่า หากมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศและจะมีการประกาศการนำเข้า สินค้าเกษตรจากประเทศที่ไม่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานซึ่งกันและกัน จะพิจารณายอมรับการนำเข้าไว้ให้มีระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี ซึ่งตามมาตรา ๒๗ วรรคสาม ของกฎหมายที่แก้ไขใหม่ กำหนดให้เมื่อมีการออกประกาศการนำเข้าสินค้าเกษตรจากต่างประเทศ ที่ไม่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ซึ่งกันและกันให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รายงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกครั้ง และเมื่อหากครบกำหนด จะมีการพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นก่อนว่าจะมีการประกาศการนำเข้าต่ออีกหรือไม่ เพื่อให้เกิดการเร่งรัด การจัดทำข้อตกลงหรือความร่วมมือระหว่างประเทศเกี่ยวกับการยอมรับผลการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน ซึ่งกันและกันให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ข้อสังเกตข้อที่ ๖ ให้มีการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงานในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการอนุญาต และตรวจรับรองให้กับผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า อันจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่า การมอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นของรัฐภายใน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ เป็นผู้ทำหน้าที่ออกใบอนุญาต ได้มีการกำหนดระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการมอบอำนาจในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยสำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติจะเป็นผู้พิจารณาจัดทำคำขอของงบประมาณในภาพรวมเพื่อเสนอ

สำนักงบประมาณเพื่อให้การพิจารณางบประมาณเป็นไปด้วยความสะดวก ทั้งนี้ ผู้แทนสำนักงบประมาณได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า หากมีการมอบอำนาจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับมอบอำนาจถือว่ามีความที่รับผิดชอบเพิ่มเติม สามารถขอตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามภารกิจเพิ่มเติมที่ได้รับมอบอำนาจได้ด้วยตนเอง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๒๒๗๗ ต่อ ๑๑๗๗-๘๑

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๒๐๙๖